

Batári Gábor

Poeta primus, homo novus

Emlékszokra Balázs Tiborról

Mikor megismertük egymást a kilencvenes évek elején-derekán – egészen pontosan kilencvennégy tavaszán –, te már működtetted kiadodat, a Littera Novát tanítás mellett (franciát tanítottál középiskolásoknak nem középiskolás fokon). Ekkoriban még igen kevés versű szárnypróbálgató voltam, nem túl számos irodalmi periodikánál, napilapnál volt még csak megjelenésem, mégis a *Pest Megyei Hírlap* versrovatvezetője által hozzád küldtettem, kicsit csodálkoztam is magamban, hogy már ilyen gyéres verstermással kötetben javasolt fejemet törhetni. Hát, törtük együtt. Már ekkor feltűnt tanári, tehetséggondozói attitűdöd. Meg hogy mersz kockáztatni, nem csak a bevált szerkesztői ösvényeken ögyelegni: felkapott irodalmi lapokban debütálókat vagy beérkezett írókat, ahogy szeretted mondani némi élccel, mamutokat publikálni. Akiben láttál valami művészi motoszkálást, luciditást, (ez is a te szavad) intellektuális csavart, tömegmédiás zamatú kiszólással x faktort, bár nem úgy termett az irodalmi közéletbe, mint egy szédült ütőkös, sőt egyáltalán nem is került még bele, te foglalkoztál vele; a szövegeket alaposan átgondoltatok, átbeszéltétek majd bátran megjelentetted kiadód *Prima verba* (első kötetes) sorozatában. Szerkesztői – kimondom – géniuszodnak az is egyik manifesztuma, hogy hajdanán kevés versemből, aztán prózából ki tudtál csiholni két – ugyan vékonyka – kötetnyit, Littera Novához méltót. Lenyűgöző volt később művészi önmérsékleted, erre kevés alkotó képes, mikor az irodalom-szervezés nyűgeivel; irodalmi alkotóműhelyek, társas irodalmi együttlétek kiadói spirituális – szép és nagy szóval – impérium létrehozásával voltál foglalatoss, kevés verset írtál, s azokat nem publikáltad, mert saját szigorú mércéd szerint – sok kiváló költő ilyen minőségnek igencsak örült volna – nem ütötték meg saját elvárásaid szintjét. Aztán elkezdted a kiadói tevékenység mellett is sok-sok költeményt írni, s rendszeresen publikáltál. Igen, sokszor mondogattad: birodalmat építünk. Most a te életműved épült hozzá átfényesülve-átlényegülve a nagy idea-birodalomhoz, ahonnan minden földön létrejött alkotás ihletét veszi, sőt minden létező kiteljesedett, tökéletes mintája leledzik. Pál apostol írja, hogy ki mit épít a krisztusi fundamentumra, aszerint marad fenn munkája az ítélet tüzében, aki fát, szénát, pozdorját annak opuszai megégnek, de hiszem, hogy a te vers-ékköveid, költemény-aranyaid-ezüstjeid kiállják a tűzpróbát.